

672 Amalfiae nuper rep.

EILNIIABO PRIBATVS LVCI IN
 NOS IVNCTOQVE SECVNDO SIMILES INCOLVMIS
 NIM : RES HVMATVS DEBITVM SVMPSIT PERPETV
 MANIBVS HAEC SORS/// NEC TVCIT ALIQVIS IPSA
 5 ^{luc} IVS SI LECTOR VIS NOMEN NOSSE SEPVLTII ORDIN
 6 ^{mer} VRSO A SVMMA ^{luc} DISCE S COMPARI BENE
 QVI VIXIT ANNOS XXII MINVS VII MENSES
 7 ^{dies} XV DIES X KAL · MAIAS POST CONSECRATIONEM
 FL · GRATIANI AVGVSTI

p. C. 367?

Camera mem. di Amalfi p. 7.

6 IIIIRA DISCIS traditur. — 8 videtur male soluta esse formula POST CONS.

673 nella Trinità della Cava.

IODOIIV
 QVI VIXIT ANNIS
 XLV·I FECIT
 CVM COMPARE SVO
 5 ANNOS XXV IN PACE
 X

Bongianelli Vat. 5237 f. 252.

3 XL·VEI traditur.

674 [= 188] in gradu ecclesiae S. Mariae del Pino in pago Amalfitano.

HIC
 VIX · II · I · IVNIVS
 DEPOSITVS · M · N · I · C

Pansa II p. 188.

XXXI. SVRRENTVM (Sorrento). Tribu Menenia.

Surrenti oppidi nomen ponunt geographi (Mela 2, 4, 69; Strabo 5, 4, 8 p. 247; Plinius 3, 5, 62; Ptolemaeus 3, 1, 7 cf. supra p. 60; Stephanus s. v.) et itineraria (v. supra p. 58), multique eius meminerunt propter fabulas de Sirenibus et Minervae templo ab Ulysse condito (Strabo l. c.) et de rege Aeolo (Diodor. 5, 7). Praeterea non raro, propter salubritatem maxime, Surrentina vina celebrantur (Plinius h. n. 14, 6, 64; vol. IV n. 2555. 2556 ibique citt.); villas denique ibi sitas cum alias tum Pollii Felicis fuse describit poeta Neapolitanus Statius (silv. 2, 2 al.; cf. Silius 5, 466: *Zephyro Surrentum molle salubri*). At de Surrentinorum re publica apud auctores nihil omnino repertum est praeter locum eumque et ipsum obscurum et perplexum libri coloniarum p. 236 hunc: *Surrentum oppidum: ager eius ex occupatione tenebatur a Graecis ob consecrationem Minervae: sed et mons Sirenianus [id est promunturium Minervae] limitibus pro parte Augustianis est adsignatus, ceterum in soluto remansit: iter populo debetur ubi Sirenae*. Accedit ex titulis, quod municipii locum obtinuit (n. 676). Nihilominus magistratus inveniuntur *Ilviri* (*Ilvir quinquennalis* n. 688) et *aediles* (n. 688). Sacerdotes adsunt *augur* n. 688, *flamen Romae (et) Ti. Caesaris Augusti* n. 688, *sacerdos publica Veneris* (cuius deae aedes nominatur n. 688) et *Cereris* n. 680. 688. Tribum Meneniam praeter titulos n. 688. 689 testatur urbanus (vol. VI n. 224: *Ti. Claudius Men. Latinus Surr.*). Familiae imperatoriae partem ibi constituisse ostendunt tituli n. 694—713, nisi forte constitit Capreis magis quam Surrenti, sed hoc loco sepulcrum habuit. — Sequuntur auctores.

I. Surrentina epigrammata primi referunt saec. XV exeunte et incipiente XVI IVCVNDVS f. 429 et, ex Iucundi pugillaribus omnino, BONONIVS, quamquam hic unum titulum n. 757 affert ab ipso Iucundo in syllogen non relatum; auctor Pontianus is, cuius fuit liber iam MARVCELLIANVS A. 79. 1, a quo per Bongianellium ad MANVTIVM delata sunt; Iohannes BEMBUS f. 98. 99, cui ea 'Surrenti descripsit Benedictus Maschianus Pisanus e lapidibus'. Horum trium auctorum nullus ex alio pendet; sunt boni omnes, optimus Marucellianus, qui versuum quoque ordinem servare solet, copiosissimus Bembus, qui plura solus servavit.

II. Post hos CAPACCIVS in historia Neapolitana edita a. 1607 l. 2 c. 12 titulos Surrentinos proposuit haud paucos, sed parum recte neque vero versuum ordine servato descriptos, subinde etiam interpolatos, ut n. 678 Faustae uxoris Constantini nomini eraso substituitur

mater Helena. Capaccium expilarunt exteri Reinesius Sponius Fabrettius, et indigenae quoque a Capaccio editos titulos deinceps maluerunt ex eo repetere quam ad marmora exigere. — Quae GVDIVS dedit quinque epigrammata ms. p. 115. 116, e Capaccio quidem non sunt descripta (nam n. 668 non contaminatur ibi cum n. 679 et plenior est aliquot litteris n. 719), sed eandem interpolationem habent videnturque proficisci ab auctore eo, a quo pendet Capaccius. Diversae originis sunt quae idem exhibet ms. 299, l. 2 (auctore non adscripto; adnotat Gudius alias Surrentinas non afferri, cum exhibeantur a Capaccio) et 452, 1 (a Carolo Strozza Florentino). — Eiusdem naturae nec maioris utilitatis sunt Surrentina quae leguntur cum apud VGHELLIVM in cod. olim Barberino, iam Vaticano 9444 et in Italia sacra, tum ex schedis MAZAE apud Muratorium.

III. Saec. XVIII qui scripsit PHILIPPVS ANASTASIVS (lucubrationes in Surrentinorum ecclesiasticas civilesque antiquitates. Romae voll. 1. 2. 1731. 4.) quas inscriptiones Surrentinas affert, omnes e Capaccio descripsit; nec Vincentii DONNORSO (Neapoli 1740) aliorumque historiae Surrentinae quidquam nobis dederunt. Ea quoque quae POCOCCIVS (inser. ant. 1752) edidit pessime a se descripta Surrentina, parum adiuverunt. Sed protulit quaedam antea ignota LVDOVICVS AGNELLVS ANASTASIVS in 'animadversionibus in librum F. Pii Thomae Milante' (Neapoli 1754. 4.). Ea ipsa fere aliquanto peritius et diligentius a. 1758 excepit Vitus GIOVENAZZI, quae exempla ab eo communicata cum Zaccaria hodie extant inter Mariniana bibliothecae Vaticanae cod. 9434 f. 324. 325.

IV. Nostra aetate Surrentinarum antiquitatum curam egerunt duo viri Franciscus DE LVCA Surrentinus (qui obiit a. 1849) et Bartholomaeus CAPASSVS. Ille lapides patrios in commentarios rettulit a Capasso et a me usurpatos; idem dispersos antea recensve inventos in domum suam congegessit, ubi eos descripsi apud ipsum a. 1845 quique eorum supererant apud heredes eius a. 1876. Capassus deinde vir strenuus et peritus rei epigraphicae profuit cum edito commentariolo (*topografia storico-archeologica della penisola Sorrentina e raccolta di antiche iscrizioni edite et inedite appartenenti alla medesima*. Neapoli 1846. 8. pp. 99) tum continua cura, quam per hos annos monumentis Surrentinis impendit. Praeterea ex schedis KLVEGMANNI nostri Surrentina quaedam accesserunt. — Nuper demum monumenta antiqua Surrenti publice composita sunt et exposita.